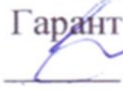

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Гарант освітньої програми
 Раїса КОЖУХІВСЬКА
«_19_»_серпня____2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Стандартизація і сертифікація туристичних послуг»

Освітній рівень: *перший (бакалаврський)*

Галузь знань: *J – Транспорт та послуги*

Спеціальність: *JЗ – Туризм та рекреація*

Освітньо-професійна програма: *Туризм*

Факультет: *менеджменту*

Робоча програма навчальної дисципліни «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: Уманський НУ, 2025. 22 с.

Розробник: к.е.н., доцент, доцент кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи

Раїса КОЖУХІВСКА

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Протокол від «19» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Діана НАГЕРНІУК

«19» серпня 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту.

Протокол від «20» серпня 2025 року № 1.

Голова науково-методичної комісії

Марина ГОМЕНІУК

«20» серпня 2025 року

© УНУ, 2025

© Кожухівська Р.Б., 2025

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань: <i>І Транспорт та послуги</i> Спеціальність: <i>ІЗ «Туризм та рекреація»</i>	Обов'язкова
Модулів – 1		Рік підготовки: 3-й
Змістових модулів – 3		
Індивідуальне науково-дослідне завдання - презентаційна робота		Семестр: 5-й
Загальна кількість годин – 90		Лекції: 18 год.
Тижневих годин навчання: аудиторних – 4,0; самостійної роботи студента – 3,5	Освітній рівень: <i>перший (бакалаврський)</i> Освітньо-професійна програма: <i>«Туризм»</i>	Практичні: 22 год.
		Самостійна робота: 50 год.
		Індивідуальні завдання: год.
		Вид контролю: екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни **«Стандартизація і сертифікація туристичних послуг»** розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в УНУС.

Навчальна дисципліна **«Стандартизація і сертифікація туристичних послуг»** належить до циклу обов'язкових освітніх компонент, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Туризм» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм».

В умовах активізації ринкової діяльності опанування знань і навичок у галузі стандартизації, метрології і сертифікації продукції та послуг під час професійної підготовки висококваліфікованих фахівців набуває першочергового значення. Тому, підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальністю ІЗ «Туризм та рекреація», вимагає отримання ними знань та умінь стосовно дотримання безпечних умов функціонування в туристичній діяльності.

Мета дисципліни: надати студентам, майбутнім фахівцям сфери туристичного бізнесу, комплекс знань, умінь і навичок, необхідних для підвищення ефективності професійної діяльності.

Завдання дисципліни: вивчення фундаментальних положень стандартизації, сертифікації і метрології та ознайомлення з вимогами чинних систем державних і міжнародних стандартів, основних нормативно-технічних документів підприємств готельно-ресторанного господарства, створення методичних основ для подальшого розвитку й поглиблення знань у рамках спеціальних дисциплін.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процеси забезпечення безпеки туристів і працівників туристичної індустрії.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти. Згідно структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» дисципліна «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг» викладається на третьому курсі у першому семестрі. Вивчення дисципліни сприяє опануванню наступних компонентів освітньо-професійної програми, яким вона передує: «Організація екскурсійної діяльності», «Правове регулювання туристичної діяльності», «Організація ресторанного господарства», «Організація підприємницької діяльності в сфері обслуговування», «Економіка та аналіз туристичного підприємства», «Туроперейтинг», «Організація сільського (зеленого) туризму».

Вивчення навчальної дисципліни «Інноваційні технології в туризмі» передбачає формування та розвиток у здобувачів спеціальних та фахових компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм» спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» галузі знань І «Транспорт та послуги» (табл. 2.1).

Таблиця 2.1.

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 03	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	ПР01	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів
		ПР09	Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки
ЗК 05	Прагнення до збереження навколишнього середовища	ПР01	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів
		ПР09	Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)			
ФК 01	Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності	ПР01	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів
ФК 02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПР01	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів

		ПР09	Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки
ФК06	Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)	ПР01	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів
		ПР09	Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки
ФК15	Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства	ПР01	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів
		ПР09	Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг», наведено у табл. 2.2, 2.3.

Таблиця 2.2.

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	Спеціалізовані знання та розуміння процесу проведення стандартизації і сертифікації продукції та розуміння специфіки професійної діяльності	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять.	Усне опитування, тестування, розв’язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекцій, бібліографії, складання комплексного
1.2.	Розуміння процесів організації туристичних подорожей і	Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних	

	комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)	технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
1.3.	Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства		
2	Уміння/навички:		
2.1	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем в сфері стандартизації та сертифікації Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	Усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
2.2	Прагнення до збереження навколишнього середовища		
2.3	Уміння організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).		
2.4	Навички діяльності у правовому полі, керуватися нормами законодавства в сфері стандартизації та сертифікації.		
3	Комунікація:		
3.1	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Практичне заняття, вирішення конкретних задач і ситуацій, семінари-дискусії, кейс-метод.	Представлення презентацій, виконання конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль.
3.2	Розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності		
3.3	Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного		

	туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного) .		
4	Відповідальність і автономія:		
4.1	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Практичне заняття, вирішення конкретних задач і ситуацій, семінари-дискусії, кейс-метод.	Представлення презентацій, виконання конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль.
4.2	Відповідальність за збереження навколишнього середовища		
4.3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях		
4.4	Відповідальність за організацію туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного) .		
4.5	Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства		

Таблиця 2.3.

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ГР01	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних міжнародних стандартів обслуговування туристів	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального	Усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних

		процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	заходів, підсумковий контроль.
ПР09	Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	Усне опитування, тестування, розв’язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Стандартизація як важлива складова системи технічного регулювання

Тема 1. Основні поняття та принципи стандартизації

Основні напрямки та перспективи розвитку української системи технічного регулювання якості та безпеки продукції (послуг, процесів, систем). Стандартизація як важлива складова системи технічного регулювання.

Тема 2. Організаційно-методичні основи стандартизації

Державна система стандартизації та основні нормативні документи. Результати діяльності в галузі стандартизації. Основну термінологію стандартизації. Методичні принципи стандартизації. Методи та форми стандартизації.

Тема 3. Методологічні засади та правила формування програми національної стандартизації

Методологічні засади та правила формування програми національної стандартизації. Порядок розробки, затвердження та впровадження стандартів. Загальні вимоги до змісту розділів технічних умов, їх реєстрація. Державний нагляд за додержанням стандартів. Сучасну стратегію діяльності у сфері стандартизації.

Змістовий модуль 2. Організаційно-методичні та правові принципи сертифікації

Тема 4. Види сертифікації. Схеми, засоби та методи здійснення сертифікації

Нормативно-законодавча основа сертифікації та підтвердження відповідності в Україні. Види сертифікації, засоби та методи сертифікації. Технічні бар'єри в торгівлі.

Тема 5. Порядок проведення сертифікації продукції (процесів, робіт, послуг) в Україні

Види сертифікації в Україні. Обов'язкова сертифікація продукції в системі УкрСЕПРО та добровільна сертифікація продукції в системі УкрСЕПРО.

Тема 6. Сертифікація послуг та системи управління якістю

Класифікація та якість послуг. Характеристика сертифікації в сфері послуг. Нюанси сертифікації готельних та ресторанних послуг. Сертифікація систем управління якістю виробництва продукції в системі УкрСЕПРО.

Змістовий модуль 3. Основи метрології

Тема 7. Основні поняття метрології та основи технічних вимірювань

Основні завдання та етапи розвитку метрології. Фізичні величини та їх вимірювання. Основний постулат метрології. Одиниці вимірювань. Засоби вимірювань та їх метрологічні характеристики. Методи і способи вимірювань. Характеристика факторів, що впливають на результат вимірювання.

Тема 8. Метрологічне забезпечення єдності вимірювань

Технічна база метрологічного забезпечення єдності вимірювань. Державна метрологічна служба України. Державний нагляд та відомчий контроль за стандартами і способами вимірювань.

Тема 9. Сертифікація послуг агросадіб

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 4.1.

Структура навчальної дисципліни «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Стандартизація як важлива складова системи технічного регулювання						
Тема 1. Основні поняття та принципи стандартизації	9	2	2			5
Тема 2. Організаційно-методичні основи стандартизації	10	2	2			6
Тема 3. Методологічні засади та правила формування програми національної стандартизації	12	2	4			6
Разом за змістовим модулем 1	31	6	8			17
Змістовий модуль 2. Організаційно-методичні та правові принципи сертифікації Організаційно-методичні та правові принципи сертифікації						
Тема 4. Види сертифікації. Схеми, засоби та методи здійснення сертифікації	9	2	2			5
Тема 5. Порядок проведення сертифікації продукції (процесів, робіт, послуг) в Україні	10	2	2			6
Тема 6. Сертифікація послуг та системи управління якістю	12	2	4			6
Разом за змістовим модулем 2	31	6	8			17
Змістовий модуль 3. Основи метрології						
Тема 7. Основні поняття метрології та основи технічних вимірювань	9	2	2			5
Тема 8. Метрологічне забезпечення єдності вимірювань	9	2	2			5
Тема 9. Сертифікація послуг агросадіб	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 3	28	6	6			16
Усього годин	90	18	22			50

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Таблиця 5.1.

Тематика практичних занять з навчальної дисципліни «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
Змістовий модуль 1. Стандартизація як важлива складова системи технічного регулювання		
1.	<i>Тема 1. Основні поняття та принципи стандартизації</i> Основні напрямки та перспективи розвитку української системи технічного регулювання якості та безпеки продукції (послуг, процесів, систем). Стандартизація як важлива складова системи технічного регулювання	2
2.	<i>Тема 2. Організаційно-методичні основи стандартизації</i> Державна система стандартизації та основні нормативні документи. Результати діяльності в галузі стандартизації. Основну термінологія стандартизації. Методичні принципи стандартизації. Методи та форми стандартизації	2
3.	<i>Тема 3. Методологічні засади та правила формування програми національної стандартизації</i> Методологічні засади та правила формування програми національної стандартизації. Порядок розробки, затвердження та впровадження стандартів. Загальні вимоги до змісту розділів технічних умов, їх реєстрація. Державний нагляд за додержанням стандартів. Сучасну стратегія діяльності у сфері стандартизації	4
Змістовий модуль 2. Ризики та страхові випадки в туризмі		
4.	<i>Тема 4. Види сертифікації. Схеми, засоби та методи здійснення сертифікації</i> Нормативно-законодавча основа сертифікації та підтвердження відповідності в Україні. Види сертифікації, засоби та методи сертифікації. Технічні бар'єри в торгівлі	2
5.	<i>Тема 5. Порядок проведення сертифікації продукції (процесів, робіт, послуг) в Україні</i> Види сертифікації в Україні. Обов'язкова сертифікації продукції в системі УкрСЕПРО та добровільна сертифікація продукції в системі УкрСЕПРО	2
6.	<i>Тема 6. Сертифікація послуг та системи управління якістю</i> Класифікація та якість послуг. Характеристика сертифікації в сфері послуг. Нюанси сертифікації готельних та ресторанних послуг. Сертифікація систем управління якістю виробництва продукції в системі УкрСЕПРО	4
Змістовий модуль 3. Основи метрології		
7.	<i>Тема 7. Основні поняття метрології та основи технічних вимірювань</i> Основні завдання та етапи розвитку метрології. . Фізичні величини та їх вимірювання. Основний постулат метрології. Одиниці вимірювань. Засоби вимірювань та їх метрологічні характеристики. Методи і способи вимірювань. Характеристика факторів, що впливають на результат вимірювання	2
8.	<i>Тема 8. Метрологічне забезпечення єдності вимірювань</i> Технічна база метрологічного забезпечення єдності вимірювань. Державна метрологічна служба України. Державний нагляд та відомчий контроль за стандартами і способами вимірювань	2

9.	<i>Тема 9. Сертифікація послуг агросадиб</i> Безпека в агросадобах. Метрологія вимірювань в агросадобах. Сертифікація послуг в агросадобах	4
	Усього	22

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Таблиця 6.1.

Завдання для самостійної роботи здобувачів з навчальної дисципліни «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
Змістовий модуль 1. Стандартизація як важлива складова системи технічного регулювання		
1.	<i>Тема 1. Основні поняття та принципи стандартизації</i> Основні напрямки та перспективи розвитку української системи технічного регулювання якості та безпеки продукції (послуг, процесів, систем). Стандартизація як важлива складова системи технічного регулювання	5
2.	<i>Тема 2. Організаційно-методичні основи стандартизації</i> Державна система стандартизації та основні нормативні документи. Результати діяльності в галузі стандартизації. Основну термінологія стандартизації. Методичні принципи стандартизації. Методи та форми стандартизації	6
3.	<i>Тема 3. Методологічні засади та правила формування програми національної стандартизації</i> Методологічні засади та правила формування програми національної стандартизації. Порядок розробки, затвердження та впровадження стандартів. Загальні вимоги до змісту розділів технічних умов, їх реєстрація. Державний нагляд за додержанням стандартів. Сучасну стратегія діяльності у сфері стандартизації	6
Змістовий модуль 2. Ризики та страхові випадки в туризмі		
4.	<i>Тема 4. Види сертифікації. Схеми, засоби та методи здійснення сертифікації</i> Нормативно-законодавча основа сертифікації та підтвердження відповідності в Україні. Види сертифікації, засоби та методи сертифікації. Технічні бар'єри в торгівлі	5
5.	<i>Тема 5. Порядок проведення сертифікації продукції (процесів, робіт, послуг) в Україні</i> Види сертифікації в Україні. Обов'язкова сертифікації продукції в системі УкрСЕПРО та добровільна сертифікація продукції в системі УкрСЕПРО	6
6.	<i>Тема 6. Сертифікація послуг та системи управління якістю</i> Класифікація та якість послуг. Характеристика сертифікації в сфері послуг. Нюанси сертифікації готельних та ресторанних послуг. Сертифікація систем управління якістю виробництва продукції в системі УкрСЕПРО	6
Змістовий модуль 3. Основи метрології		
7.	<i>Тема 7. Основні поняття метрології та основи технічних вимірювань</i> Основні завдання та етапи розвитку метрології. . Фізичні величини та їх вимірювання. Основний постулат метрології. Одиниці вимірювань. Засоби вимірювань та їх метрологічні характеристики. Методи і способи вимірювань. Характеристика факторів, що впливають на результат	5

	вимірювання	
8.	Тема 8. Метрологічне забезпечення єдності вимірювань Технічна база метрологічного забезпечення єдності вимірювань. Державна метрологічна служба України. Державний нагляд та відомчий контроль за стандартами і способами вимірювань	5
9.	Тема 9. Сертифікація послуг агросадіб Безпека в агросадібах. Метрологія вимірювань в агросадібах. Сертифікація послуг в агросадібах	6
	Усього	50

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Згідно Положення про організацію освітнього процесу в УНУС №01-16/10/од від 30.05.2024 р. індивідуальне завдання (ІЗ) є однією зі складових самостійної роботи здобувача вищої освіти.

Індивідуальне завдання відноситься до різновиду форм науково-дослідної роботи і дає змогу здобувачам вищої освіти опанувати практику вирішення конкретних ситуаційних завдань та здобути навичок дослідницько-пошукової діяльності.

Результати науково-дослідної роботи здобувача можуть бути презентовані у формі: рефератів, презентацій, участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт, публікації тез у науковому збірнику за напрямом навчальної дисципліни, виступу з доповіддю на науковій конференції, участю у неформальній освіті тощо.

Мета індивідуальної роботи з дисципліни «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг» – отримання здобувачем вищої освіти навичок науково-дослідної роботи у сфері стандартизації та сертифікації туристичних послуг.

Цілями виконання ІЗ з дисципліни «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг» є – поглиблення теоретичних знань та практичних навичок у сфері стандартизації та сертифікації.

ІЗ виконується здобувачами самостійно протягом вивчення дисципліни із проведенням консультацій викладачем відповідно до графіка освітнього процесу.

Кількість годин на індивідуальні завдання виділяється із загальної кількості годин, відведених на самостійну роботу і визначається НПП.

Рекомендації щодо виконання ІЗ розміщено у Методичних матеріалах для виконання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 242 Туризм і рекреація освітньо-професійної програми Туризм.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основний метод навчання – використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення

лекційних та практичних занять. Також застосовується поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій в освітньому процесі. При викладанні дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод. Для кращого розуміння матеріалу застосовуються консультації з викладачем та самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle (табл. 2).

Матеріали курсу «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=310>

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Moodle та електронна пошта.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Головний засіб досягнення поставлених цілей – комбінація поточного, модульного та підсумкового (екзамен) контролю знань.

Поточний контроль включає в себе систематичність та різні активності здобувача на практичних заняттях. Оцінюванню в балах підлягають:

- рівень знань, необхідний для розв'язування ситуаційних завдань, вправ, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання;
- повнота, якість і вчасність виконання завдань;
- рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на занятті;
- активність при обговоренні питань.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь здобувачів з того чи іншого модулю. При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули здобувачі після опанування вивчення дисципліни.

Модульний контроль проводиться у формі онлайн тестування на платформі Moodle.

Підсумкова рейтингова оцінка складається із підсумкових модульних рейтингових оцінок.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і підсумкового контролю виставляється як сума набраних здобувачем балів протягом семестру та балів набраних здобувачем на підсумковому контролі.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали всі модульні контролі, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів. Якщо у підсумку здобувач отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Здобувач, допущений до повторного складання підсумкового контролю

зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, прездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник здобувача з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг здобувача.

9.1. Порядок поточного та підсумкового оцінювання знань здобувачів

Система оцінювання знань, вмінь і навичок здобувачів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни:

- рівень засвоєння програмного матеріалу дисципліни та активність на практичних заняттях;
- виконання завдань самостійної роботи;
- виконання модульних контрольних заходів.

Поточне оцінювання знань здобувачів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача. Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг» – 70. Об'єктами поточного контролю є:

- результативність роботи здобувача з вивчення програмного матеріалу дисципліни та активність на практичних заняттях – 3 бали;
- виконання завдань самостійної роботи – 3 бал;
- модульний контроль містить тести, відповідь на кожен з яких оцінюється в 0,5 балів ($0,5 \times 10$ тестів) – 5 балів.

При оцінюванні виконаних практичних завдань та завдань до самостійної роботи увага приділяється не тільки якості їх виконання але й своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком освітнього процесу). Виконання здобувачами завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент одержує оцінку 0.

Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення підсумкового контролю – тест. Загалом під час іспиту здобувач може отримати 30 балів.

9.2. Контроль та оцінювання активностей здобувача

Знання здобувача оцінюються критеріями, відображеними у табл. 9.1.

Таблиця 9.1.

Оцінювання видів навчально-наукової діяльності здобувача

№ з/п.	Вид навчально-наукової діяльності	Бали
Обов'язкові види роботи		
1.	Вивчення програмного матеріалу дисципліни та активність на практичних заняттях	0-3
2.	Виконання завдань самостійної роботи	0-3
3.	Виконання поточних модульних контрольних заходів	0-5
Додаткові види роботи, в т.ч. ІЗ (за вибором здобувача)		
1.	Участь у вузівському турі студентської олімпіади/конкурсі наукових робіт	5
2.	Участь у всеукраїнській предметній олімпіаді чи/або конкурсі наукових робіт	5
3.	Призове місце на всеукраїнській предметній олімпіаді чи/або конкурсі наукових робіт	10
4.	Публікація тез у науковому збірнику за напрямом навчальної дисципліни	5
5.	Виступ з доповіддю на науковій конференції	5
6.	Участь у неформальній освіті	Згідно годин та відповідних тем з курсу

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

При вивченні дисципліни за поточний (модульний) контроль здобувач може набрати максимально 70 балів, на підсумковому контролі (іспит) – 30 балів, що в сумі складає 100 балів. Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни наведено у табл. 10.1.-10.2.

Таблиця 10.1

Розподіл балів, які отримують здобувачі при вивченні дисципліни «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг»

Поточний (модульний) контроль															Підсумковий контроль	Сума
Кількість балів за модуль	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3							
Кількість балів за теми в т.ч. за видами робіт:	T1	T2	T3	МК 1	T4	T5	T6	МК 2	T7	T8	T9	МК 3	30	100		
практичні заняття	3	3	3	5	3	3	3	5	3	3	3	5				
виконання СРС	3	3	3		3	3	3		3	3						
Бали за додаткову роботу, в т.ч. ІЗ (0-10)																

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення організації навчального процесу з навчальної дисципліни «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг» містить:

- освітньо-професійну програму;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- конспект лекцій з навчальної дисципліни;
- плани практичних занять і методичні рекомендації щодо їх проведення;

Кожухівська Р.Б. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять з навчальної дисципліни «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: Уманський НУ, 2025. 20 с.

– завдання для самостійної роботи здобувача і методичні рекомендації щодо їх виконання:

Кожухівська Р.Б. Методичні матеріали, завдання і вказівки для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: Уманський НУС, 2025. 16 с.

Кожухівська Р.Б. Методичні матеріали для виконання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: Уманський НУ, 2025. 13 с.

- засоби діагностики знань та умінь здобувачів вищої освіти;
- завдання для модульного та підсумкового контролю знань;
- рекомендована література;
- модульне середовище для навчання MOODLE.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти:

1. Кодекс усталеної ділової практики та правил професійної етики суб'єктів туристичної діяльності. URL: <http://altu.com.ua>

2. Ліцензійні умови провадження туроператорської та турагентської діяльності. Наказ Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва, Міністерства культури і туризму України від 11.09.2007. №111/55. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z112-3-07>

3. Про транспорт: Закон України. від 04.10.2015. №24/66. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80>

4. Програма розбудови туристичної інфраструктури за напрямками національної мережі міжнародних транспортних коридорів та основних транспортних магістралей у 2015-2020 роках». Постанова Кабміну від 12.05.2014 р. №274/02. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/612-2004-%D0%BF>

5. ДСТУ 28681.1-95 «Міждержавний стандарт. Туристично-екскурсійне обслуговування. Проектування туристичних послуг»

6. ДСТУ 28681.2-95 «Туристично-екскурсійне обслуговування. Вимоги по забезпеченню безпеки туристів і екскурсантів»

7. ДСТУ 28681.2-95 «Туристично-екскурсійне обслуговування. Туристичні послуги. Загальні вимоги»

8. Положення про порядок видачі дозволів на право здійснення

туристичного супроводу фахівцям туристичного супроводу. Наказ Держтурадміністрації України від 24.09.2014 р. № 83. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1344-14>

9. Порядок обслуговування громадян залізничним транспортом. URL: www.uz.gov.ua

10. Правила оформлення та видачі паспорта громадянина України для виїзду за кордон і проїзного документа дитини, їх тимчасового затримання та вилучення: Постанова Кабінету Міністрів України від 31.03.1995 № 231 (у ред. від 24.03.2004. № 380). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

11. Правила перевезення пасажирів, багажу, вантажобагажу та пошти залізничним транспортом України. URL: www.uz.gov.ua

12. Про внесення змін до Закону України «Про туризм». Закон України від 14.02.2017. № 114/25. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1282-15>

13. Про ліцензування певних видів господарської діяльності. Закон України. від 21.06.2018 р. № 58/257. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1775-14>

14. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: Закон України від 04.11.1991 р., Відом. Верх. Ради України. 1994. № 18.

15. Про страхування: Закон України. від 14.08.2015. № 15/25/8. URL: zakon.rada.gov.ua

Базова:

1. Бичківський Р.В. Столярчук П.Г. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікація: Л.: Львів політехніка, 2017. 174 с.

2. Боженко Л.І. Метрологія, стандартизація, сертифікація та акредитація. Л.: Афіша, 2018. 324 с.

3. Кириченко Л.С. Мережко Л.В. Основи стандартизації, метрології та управління якістю: навчальний посібник. К. : КНТЕУ, 2019. 247 с.

4. Осієвська В.В. Основи стандартизації, метрології та управління якістю: навчальний посібник. К.: КНТЕУ, 2018. 259 с.

5. Притульська Н.В. Ідентифікація продовольчих товарів: теорія і практика: навчальний посібник. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 172 с.

6. Саранча Г.А. Метрологія, стандартизація, відповідність, акредитація та управління якістю: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2006. 624 с.

7. Самойленко А.А. Технологія та контроль за якістю надання послуг: навч. посіб. К.: Київ. нац. торг.-екон.ун-т, 2018. 244 с.

8. Тарасова В.В. Метрологія, стандартизація і сертифікація: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2017. 264 с.

9. Тарасенко Є.В. Костюк В.С. Стандартизація, сертифікація і метрологія: практикум. К.: КНТЕУ, 2018. 236 с.

10. Цюцюра С.В., Цюцюра В.Д. Метрологія, основи вимірювань, стандартизація та сертифікація: навчальний посібник. К.: Знання, 2017. 242 с.

Допоміжна:

1. Володарський Є.Т. Кухарчук В.В., Поджаренко В.О. Метрологічне забезпечення вимірювань і контролю: навч. посіб. В.: ВДТУ, 2018. 197 с.

2. Малюга Л.М., Терещук Н.В., Кожухівська Р.Б. Проектування системи документування обліку товарів та устаткування об'єктів готельно-ресторанного господарства як один з елементів безпеки туристичної діяльності. *Інфраструктура ринку*. Вип. 59, 2021. С. 51-55.

3. Малюга Л.М., Загороднюк О.В., Терещук Н.В. Формування цінової політики готельних підприємств. *Інфраструктура ринку*. Вип. 53, 2021. С. 128-134.

4. Кожухівська Р.Б., Парубок Н.В. Удосконалення організаційної структури менеджменту підприємств сфери гостинності. *Економіка та суспільство*. Вип. 17, 2018. С. 82-88.

5. Кожухівська Р.Б., Парубок Н.В. Формування організаційної структури менеджменту підприємств індустрії гостинності. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. 2018. Т. 29 (68). № 4. С. 98-102.

6. Салухіна Н.Г. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг. 2-ге видання. К.: Центр навчальної літератури (ЦНЛ), 2019. 426 с.

7. Тарасенко Є.В., Костюк В.Є. Кейс-стаді «Метрологія – регулятор єдності вимірювань у закладах ресторанного господарства»: навчальний посібник. К.: КНТЕУ, 2016. 128 с.

8. Шаповал М.І. Основи стандартизації, управління якістю і сертифікація: навчальний посібник К.: Вид-во укр. ін-ту менеджменту і бізнесу, 2019. 237 с.

9. Tranchenko L.V., Yavorska V.V., Sych V.A., Timchuk S.V., Tereschuk N.V. Features of communication in the hospitality industry in the context of globalization. *Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова*. Серія: Географічні та геологічні науки. Т 26. Вип. 1(38), 2021. С. 215-230.

10. Tranchenko L.V., Tereshchuk N.V., Lopatiuk R.I., Tranchenko O.M. The impact of digital communications on tourism marketing. *Journal of Education, Health and Sport*. 2020;10(5):394-402.

11. Tranchenko L.V., Tereshchuk N.V., Lopatiuk R.I., Tranchenko O.M. Use of information support for marketing in tourist enterprises. *Journal of Education, Health and Sport*. 2021;11(2). P. 200-207.

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. Офіційний сайт. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/>

2. Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.kiev.ua>.

3. Спілка сприяння сільського зеленого туризму Україні. URL: <https://www.greentour.com.ua>

4. Зелений туризм (сільський відпочинок в Україні. URL: www.ruraltourism.com.ua

5. Міністерство культури та інформаційної політики України. URL: <https://mkip.gov.ua/content/turizm.html>

6. Державне агентство розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>

7. Consumers Affair – сайт ресурсів Європейської комісії. URL:

14. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в УНУС. Визнання результатів навчання можливе за умови участі в таких активностях як програми академічної мобільності, навчання неформальній та/або інформальній освіті тощо.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

15. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі навчання з дисципліни «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг», здобувачі повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності УНУС. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані здобувачами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат <http://surl.li/gasewa>, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

16. ЗМІНИ В РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ

Відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в УНУС, у робочій програмі з ОК «Стандартизація і сертифікація туристичних послуг» (2025-2026 н.р.) оновлено структуру та зміст навчальної дисципліни, переглянуто методичне забезпечення, доповнено список рекомендованої літератури та інформаційні ресурси.